

Kárpáti Magyar Krónika

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
elektronikus lapja

Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai
Közössége

Lapengedély száma: 3 T Nr. 188

Kárpáti Magyar Krónika – XXVI. (XXIII.) évfolyam, 1. (327.) szám. 2022. január 1.

Írta: Zubánics László, Dupka György, Szemere Judit, Fuchs Andrea | A kiadás éve: 2022

Ez lesz 2022 januárjában

2022. január 1. Petőfi Sándor születésének 199. évfordulója. Megemlékezés és koszorúzás a Petőfi-emplék helyeken (Kijev, Ungvár, Beregszász, Badaló).

2022. január 3. 100 éve született [Nemes Nagy Ágnes](#) (1922).

2022. január 7. Betlehemes csapatok fellépése Munkács főterén. Kezdés: 11.00 óra.

2022. január 7–8. Ortodox karácsony.

2022. január 9. „Örvendj föld, mert megszületett az Úr...”. Betlehemesek és kántálók fellépése. Helyszín: Ungvár, Petőfi tér. Kezdés: 13.00 óra.

2022. január 12. A Brevis vokálegyüttes karácsonyi koncertje. Helyszín: munkácsi kultúrpalota (Munkács, Stefan Avgosztin u. 19.). Kezdés: 18.00 óra.

2022. január 12–16. Munkácsi vörösbor-fesztivál (a városi parkban).

2022. január 13. Karácsonyi motívumok a Kárpátaljai Megyei Filharmónia előadásában. Helyszín: Ungvár, Petőfi tér. Kezdés: 13.00 óra.

2022. január 16. 175 éve született [Mikszáth Kálmán](#) (1847).

2022. január 16. Kántálás az Öregfaluban – fesztivál. Helyszín: Kárpátaljai Megyei Népművészeti és Népi Építészeti Múzeum (Ungvár, Káptalan u. 33A.)

2022. január 16. Karácsony éjszakán – a Kárpátaljai Megyei Filharmónia koncertje. Helyszín: Ungvár, Színház tér 10. Kezdés: 16.00 óra.

2022. január 20–22. A magyar kultúra napja 2021 rendezvénysorozat a Magyar Értelmiségek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) és a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) szervezésében Beregszászon és Ungváron.

Előzetes program

2022. január 20., csütörtök

– Megemlékezés és koszorúzási ünnepség Kölcsey Ferenc beregszászi emléktáblájánál (a posta épületénél, II. Rákóczi Ferenc tér). Kezdés: 10.00 óra.

– *Beregszászi értelmiségi fórum – 2022.* Anyanyelvi kultúránk érdekérvényesítési lehetőségei Kárpátalján. Tanácskozás, könyvbemutató, kiállítás. Időpont: 11.30–14.00. Helyszín: Beregszász, Európa–Magyar Ház.

Díjak, kitüntetések átadása: a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet oklevelei, Együtt Nívódíj.

2022. január 21., péntek

– *XXII. Himnusz-mondó verseny* az ungvári Dayka Gábor középiskolában a tanintézet és a MÉKK szervezésében. Kezdés: 10.00 óra.

– *XIII. CARPATICA ART EXPO* az Ungvári Néprajzi és Népi Építészeti Múzeumban a MÉKK szervezésében – válogatás a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület festőtáborainak és más műhelytagok munkáiból. Helyszín: Ungvár, Káptalan u. 33A. Kezdés: 15.00 óra.

2022. január 20. *Opera Diva* – a Kárpátaljai Megyei Filharmónia koncertje. Helyszín: Ungvár, Színház tér 10. Kezdés: 17.30 óra.

2022. január 22. „Ukrajna ünnepel” – Irina Fedisin énekesnő karácsonyi koncertje. Helyszín: munkácsi kultúrpalota (Munkács, Stefan Avgusztin u. 19.). Kezdés: 18.30 óra.

2022. január 27. *Intimate Haydn* – a Kárpátaljai Megyei Filharmónia koncertje. Helyszín: Ungvár, Színház tér 10. Kezdés: 17.30 óra.

2022. január 1–31. A Kárpátaljai Magyar Megyei Drámai Színház (Beregszász, Munkácsi u. 1.) társulatának műsorterve januárra:

Január 20. *A csillagszemű juhász* – meseelőadás. Kezdés: 11.00 óra

Január 26. *Forráspont.* Kezdés: 17.00 óra

Január 27. *Forráspont.* Kezdés: 17.00 óra

Január 29. Csehov: *Egyfelvonásosok.* Kezdés: 14.00 óra, illetve 18.00 óra

Január 31. *A csillagszemű juhász* – meseelőadás. Kezdés: 11.00 óra.

2022. január 1–31. A Kárpátaljai Megyei Ukrán Zenés-Drámai Színház (Ungvár, L. Tolsztoj u. 12.) társulatának műsorterve januárra:

Nagyszínpad:

Felnőtt előadások:

Január 16. A Kurgerjcsik: *Vigyázat, nők!* Kezdés: 17.00 óra.

Január 22. „ЖМЕНЯКУ” Mihajlo Tomcsanyi regénye alapján. Kezdés: 17.00 óra.

Január 29. V. Sersun: *Mit siratnak a fűzfák?* (I. Karpenko-Karjij műve alapján). Kezdés: 17.00 óra.

Január 30. M. Sztadnickij: *Egy lépésre a szerelemtől.* Kezdés: 17.00 óra.

Gyermekelőadások:

Január 2. E. Shwarcz: *A Hókirálynő.* Kezdés: 10.00 és 13.00 óra

Január 3. M. Goncsarova: *Két Hópihécske és egy újesztendő.* Kezdés: 10.00 és 13.00 óra

Január 4. Grimm-testvérek: *Brémai muzsikuskok.* Kezdés: 10.00 és 13.00 óra

Január 5. A. Hoffman: *A Patkánykirály és a Diótörő.* Kezdés: 10.00 és 13.00 óra

Január 6. O. Havros: *Amikor a fényes csillag...* Kezdés: 10.00 óra.

Január 8. O. Havros: *Amikor a fényes csillag...* Kezdés: 10.00 és 13.00 óra

Január 16. O. Havros: *Amikor a fényes csillag...* Kezdés: 11.00 óra

Január 23. A. Hoffman: *A Patkánykirály és a Diótörő.* Kezdés: 11.00 óra

Január 30. M. Goncsarova: *Két Hópihécske és egy újesztendő.* Kezdés: 11.00 óra.

Kisszínpad:

Felnőtt előadások:

Január 11. Neda Nezsdana: *Az, aki az ajtót kinyitja.* Kezdés: 18.00 óra.

Január 18. Dario Fo–Franca Rame: *Rád várok, kedvesem.* Kezdés: 18.00 óra.

Január 21. A. Ivanova: *A tanítóképzőből...* Kezdés: 18.00 óra.

Január 25. Mann M. Leo: *Az örökös.* Kezdés: 18.00 óra.

Január 28. Eric Assu: *Menő látképek (16+).* Tragikomédia. Kezdés: 18.00 óra.

Gyermekelőadások:

Január 22. M. Szmilinec. *A csodák mesterei.* Kezdés: 11.00 óra.

Január 29. M. Szmilinec. *A csodák mesterei*. Kezdés: 11.00 óra.

2022. január 1–31. A Munkácsi Drámai Színház (Munkács, Béke tér 1.) társulatának műsorterve januárra:

Január 2. *A varázslónő ajándéka*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 4. *A varázstükör*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 5. *Bundás ház*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 9. *Kay és Gerda*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 9. *Szélhámosnők*. Színházi előadás. Kezdés: 16.00 óra.

Január 10. *Vovcsik nevében*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 11. *A varázslónő ajándéka*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 12. *Sisi varázslónő kalandjai*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 13. *Bundás ház*. Gyermekelőadás. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 14. *Kay és Gerda*. Gyermekelőadás. Kezdés: 12.00 óra.

Január 14. *Zsákbamacskák*. Színházi előadás. Kezdés: 17.00 óra.

Január 16. *Bankautomata*. Színházi előadás. Kezdés: 17.00 óra.

2022. január folyamán. Folyóirat- és könyvbemutatók, képzőművészeti kiállítások és egyéb rendezvények.

A VII. Internetes Vers- és Prózamondó Verseny felhívása

A Kovács Vilmos Irodalmi Társaság meghirdeti Internetes Vers- és Prózamondó Versenyét. A felhívásra kárpátaljai iskolás és felsőoktatási intézményben tanulók jelentkezését várjuk. A gimnáziumok, líceumok tanulóinak feladata: kárpátaljai magyar költők szabadon választott verseinek előadása. Az egyetemi, főiskolai tanulók feladata: kárpátaljai magyar írók szabadon választott novelláinak, regényrészleteinek előadása.

Arra kérjük a jelentkezőket, hogy készítsenek egy – vers esetében maximum 3 perces, próza esetében maximum 7 perces – videót, amelyben előadják a választott alkotást, majd az elkészült anyagot (nem a linket) juttassák el a **kovacsvilmosit@gmail.com** címre a következőkkel együtt:

- név, születési dátum, lakhely;
- tanintézmény, osztály/évfolyam;
- a választott mű címe és szerzője;
- elérhetőség.

Ha mindezzel elkészültetek, a pályázatok felkerülnek a társaság YouTube-csatornájára, számotokra pedig nincs más teendő, mint hogy figyelitek a KVVIT honlapját, valamint Facebook-oldalát.

A legtehetségesebb pályázók jutalomban részesülnek.

Jelentkezési határidő: **2022. január 19.**

Könyvespolc – 2021-2022

Az *Együtt* című irodalmi-művészeti-kulturális-humán tudományi folyóirat 2002–2021 között megjelent számai itt tekinthetők meg:

<http://kmmi.org.ua/konyvtar/folyoiratok/egyutt>

<https://epa.oszk.hu/html/vgi/boritolapuj.phtml?id=595>

Megjelent a folyóirat 2021. évi 5. lapszáma.

Kárpátaljai magyar könyvek

(Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: **Dupka György**)

MEGJELENT

Dupka György. Magyar GULÁG-GUPVI rabok Euráziában. Felfedett nyomok Oroszország (Baskíria, Tatár föld, Csecsenföld), Kaukázus (Azerbajdzsán, Georgia, Örményország,) Ázsia (Kazahsztán, Üzbegisztán) régióiban. – Történelmi szociográfia. Második, bővített kiadás. Lektor, felelős szerkesztő: dr. Zékány Krisztina. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 – 617 old.

<https://kmmi.org.ua/konyvtar/konyvek/reszletes/magyar-gulag-gupvi-rabok-eurazsiaban>

„Mert szeretetre van szükség, hogy... szenvedés után megbékéljenek a lelkek...” A GULÁG-GUPVI-kutatók nemzetközi fóruma Kárpátalján, 2020. Nemzetközi emlékkonferencia, Beregszász, 2020. november 20. A Szolyvai Emlékpark Évkönyve. Összeállította, a jegyzeteket írta: dr. Dupka György. Lektorálta: dr. Zubánics László. Felelős szerkesztő: dr. Zékány Krisztina. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 – 269 old.

<https://kmmi.org.ua/konyvtar/konyvek/reszletes/mert-szeretetre-van-szukseg-hogy-szenvedes-utan-megbekeljenek-a-lelkek>

„A felnagyelt haza”. 100 év versei Trianontól napjainkig, 1920-2020. Kárpátaljai költők antológiája. Összeállította, a szöveget gondozta, a jegyzeteket és az utószót írta: Dupka György. A kötetben olvasható versek önálló kötetekben, gyűjteményekben, valamint az *Együtt* című folyóiratban és más orgánumban jelentek meg. Lektor: Füzési Magda. Szerkesztő: Shrek Tímea. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 – 372 old.

<http://mek.oszk.hu/22100/22191/22191.pdf>

Elbe Hajnalka. *Kárpátaljai magyar gyermekirodalom.* Tanulmány. Lektor: Fűzesi Magda. Szerkesztő: Ráti Emese. Borító grafika: Elbe Orsolya. Műszaki szerkesztő: Dupka Zsolt. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 –

<https://mek.oszk.hu/22000/22099/>

Dupka György. *Hungarian literary life in Subcarpathia during the sovjet period (1944–1991). Irodalmi élet Kárpátalján a szovjet időszakban (1944–1991).* (Angol–magyar kismonográfia). Fordította: dr. Ortutay Péter. A magyar változat felelős lektora, szerkesztője: dr. Zékány Krisztina. Az angol változat felelős szerkesztője és lektora: dr. Molnár Erzsébet. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 –

<https://mek.oszk.hu/22000/22090/22090.pdf>

Zubánics László. *A múlt tükrében elmerengve. Északkelet-Magyarország mindennapjai a XVI–XVIII. század fordulóján.* Helytörténeti tanulmányok. Szerkesztő: Szemere Judit. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 –

<http://mek.oszk.hu/21800/21841/21841.pdf>

Kiss Ágnes. *Magyar újságok Kárpátalján az első csehszlovák köztársaságban.* Sajtótörténet. Lektor és felelős szerkesztő: dr. Zékány Krisztina. Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 –

<https://mek.oszk.hu/21800/21807>

Dupka György. „Jön még egy új világ...” A magyar ’56 kárpátaljai kézikönyve (A forradalom visszhangja a „megrengett Szovjetföldön” 1956–1959). Készült a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 –

<http://mek.oszk.hu/21800/21825/>

ELŐKÉSZÜLETBEN

Bartha Gusztáv. *Kiút.* Kisregény. Felelős szerkesztő: Nagy Zoltán Mihály. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 –

Ortutay Mária. *Múltunk és jelenünk „lámpás emberei”.* Interjúk, visszaemlékezések, önéletrajzi írások. Felelős szerkesztő: Szemere Judit. – Ungvár-Budapest: Intermix Kiadó, 2021 –

Hasznos kulturális, irodalmi, művészeti, tudományos információk

- Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (ezen belül: *Együtt* irodalmi-művészeti-kulturális kéthavi folyóirat és a Kárpátaljai Magyar Könyvek sorozat tárolt változata): kmmi.org.ua.
- Kovács Vilmos Irodalmi Társaság: <http://kvit.hu>
- RIT, Kárpátalja Magyar Képzőművészek és Iparművészek Révész Imre Társasága: <https://reveszimretarsasag.hu/>

- Kárpátaljai Credo verséneklő Együttes. Kárpátaljai magyar zene Kárpátaljáról (lemezek): <http://credo.def.hu/Hazunktajilemezek.htm>
- Szolyvai Emlékpark: www.szolyvaipark.com.ua
- Kárpátaljai Tudományos Adatbank: karpataljaiadatbank.net
- II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola: www.kmf.uz.ua
- Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács: <http://kmat.uz.ua>

Hasznos média linkek

<http://www.karpatalja.ma>

<https://www.karpatinfo.net>

<http://karpataljalap.net>

<http://kiszo.net>

Karpat.in.ua

Dokumentumfilmek

(A YouTube-on elérhető népszerű dokumentumfilmek)

* ***Kárpátaljai tragédia***. Rendező: Hajduk Márta.

<https://www.youtube.com/watch?v=hge17S3IEeE>

* ***Látótér – Nyelvháború Kárpátalján***

<https://www.youtube.com/watch?v=OMViNQmz5a4>

* ***Kárpátalja***

<https://www.youtube.com/watch?v=XycFjziEQgY>

* ***Szerelmes földrajz. Kárpátalja***. Vári Fábán László költő, tanár beszél szülőföldjéről.

<https://www.youtube.com/watch?v=uUZqs3nOhRU>

* "ЦІНА ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ ЖИВИХ" фільм-реквієм/Az élet értéke az élő földön film-rekviem, I. rész. Перша частина відеопроекту: Трилогія «Закарпатські угорці і німці: інтернування та депортаційні процеси 1944–1955 рр.». A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

https://www.youtube.com/watch?v=1IbWRIODDY0&list=LLHHIqP_5FDFpREps38a4MCA&index=3

* "Щоб не плакало небо над Україною" (Hogy ne sírjon az ég Ukrajna felett), 2015 p. "Damit der Himmel über der Ukraine nicht weint". Okszana Golovcsuk film-rekviemje, II. rész (ukrán–orosz nyelven). A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

https://www.youtube.com/watch?v=D3g276LcUI&feature=share&fbclid=IwAR3L3VYRSjMYOylrwvxnwlo0rpbkOnkAWg_RECbOjs7gD001PwirqQOF0jU

* Намальована війна, 2015. Namaliovana viyna (Megfestett háború), 2015. Drawing War, 2014. Okszana Golovcsuk film-rekviemje, III. rész (ukrán–orosz nyelven). A kárpátaljai magyarok és németek internálásának és deportálásának folyamatáról 1944–1955 között.

<https://www.youtube.com/watch?v=bG0KI0c6ZDA>

https://www.youtube.com/watch?v=bG0KI0c6ZDA&list=LLHHlqP_5FDFpREps38a4MCA&index=1

Forrás: –KMMI, MÉKK, Facebook, www.karpatalja.ma,

www.karpatinfo.net, www.karpataljaturizmus.info, www.zakarpattya.net.ua)

Szerkeszti a szerkesztőbizottság:

Zubánics László (elnök), Dupka György, Szemere Judit (szerkesztő), Fuchs Andrea.

Megjelenik: havonta két alkalommal.

Az elektronikus újság irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat.

Archívum: kmmi.org.ua